

Yleistä

Kunta järjestää oppilaille koulukuljetuksen kaupunginvaltuuston päätöksen (17.12.1992 § 114) mukaisesti. Koulukuljetustoimikunta päättää koulukuljetuskysymyksistä ja koulukuljetusten toimeksiannoista.

Koululaisten kuljetus koskee kodin ja koulun välistä matkaa. Esikoulun oppilaita voidaan kuljettaa joko kodin ja koulun -, tai koulun ja päivähoitopaikan välillä. Lisäksi on päätetty kodin ja pysäkin välisen matkan enimmäispituudesta.

Lapsen vuoroasumisessa, kun vanhemmat ovat eronneet ja heillä on yhteishuoltajuus, määräytyy lapsen lähikoulu ja mahdollinen koulukuljetus sen osoitteen perusteella, joka lapsella on väestörekisterissä. Kuljetus myönnetään mikäli sille asetetut ehdot täyttyvät.

Kun valitaan muu kuin kunnan osoittama koulu, ei kunnalla ole velvollisuutta koulukuljetuksen järjestämiseen.

Jos toisesta kunnasta oleva oppilas anoo oppilaspaikkaa perusopetukseen Uuteenkaarlepyyhyn ja oppilas voi käyttää kunnan olemassa olevia koulukuljetuksia, peritään vanhemmilta kuukausimaksu (9 kk/ vuosi). Hinta indeksitarkistetaan suhteessa muihin kuljetusmaksuihin. Oppilas saa reitettävän matkakortin kunnalta. Maksu ei koske oppilaita, joilla on erityistarpeita, esim. erityisopetussiirto. Näissä tapauksissa vaaditaan oppilaan kotikunnalta erillinen maksusitoumus.

Sivistyslautakunta päättää koulukuljetusmaksuista.

Laki peruskoulutuksesta 21.8.1998/628 § 32, Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitetusta päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (19.12.2003/1139)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. (19.12.2003/1139)
Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Aikataulut ja työjärjestykset

Jokaiselle koululle ja vuosikurssille laaditaan vuosittainen lukujärjestys. Koulukuljetusajat päätetään lukujärjestyksen perusteella. Kunta pyrkii koordinoimaan koulukuljetukset eri koulujen välillä niin tehokkaasti kuin mahdollista.

Koulukuljetusten järjestäminen

Koulukuljetus järjestetään esi- ja peruskoulun oppilaille, joiden matka koululle ylittää alla olevan etäisyyden.

Esikoulu:	3 km
Vuosikurssit 1 – 6:	3 km
Vuosikurssit 7 - 9:	5 km
Lukio:	5 km

Koulutiesi katsotaan lyhin käyttökelpoinen kävelytie kodin ja koulun välillä. Oppilaan väestörekisterissä oleva osoite on lähtökohtana myönnettäessä koulukuljetusta. Kodin ja

koulun välinen matka mitataan kodin tontin rajalta koulun portille. Kodin tontin raja määritellään 30 m päähän asunnosta jos kiinteistölle ei ole erotettu virallista asuntonttia.

Esikoulussa ja koulussa olevien oppilaiden kodin ja pysäkin välimatkan on ylitettävä 2 km, jotta oppilaalla olisi oikeus koulukuljetukseen myös tälle matkalle.

Oppilaalla, joka muuttaa toiselle koulualueelle, ja jolle on myönnetty lupa jäädä entiseen kouluunsa ja oppilaalla, joka valitsee muun kuin oman koulupiirinsä koulun, ei ole oikeutta koulukuljetukseen. Tällöin huoltaja hoitaa ja maksaa koulukuljetuksen. Kuljetusta voidaan näille oppilaille joissain tapauksissa tarjota olemassa olevien koulukuljetusten puitteissa, kuitenkin vain maksua vastaan. Poikkeuksena tästä ovat oppilaat, jolle on myönnetty koulunkäynti erityisluokassa toisessa koulussa.

Erityiset syyt

Myös silloin, kun koulukuljetusten välimatkojen määräykset eivät täyty, voi oppilas erityisistä syistä saada koulukuljetuksen. Erityiset syyt voivat olla mm. vammaisuus, leikkaus (lääkärin-todistus vaaditaan) tai ilmeisen hankala ja vaarallinen koulutie. Jokaisessa yksittäisessä tapauksessa koulukuljetuskomitea harkitsee ja tekee päätöksen. Vaihtoehto ilmaiselle kuljetukselle on riittävä tuki kuljetukselle tai saattaja.

Koulukuljetuskomitea arvioi yhdessä tieviranomaisten, poliisin ja teknisen viraston tiemestarin kanssa koulutien vaarallisuuden. Kunnan tiet tarkastetaan säännöllisesti yllämainittujen viranomaisten kanssa. Mikäli tietilanteen muutokset voivat aiheuttaa vaaratilanteita liikenteeseen on kunnan tiemestari velvollinen ilmoittamaan siitä koulukuljetuskomitealle.

Oppilas, joka loukkaantuu onnettomuudessa voi tilapäisesti saada koulukyydin kouluun ja koulusta. Tilapäistä koulukyytiä, jonka vakuutusyhtiö korvaa, ei lasketa kunnan koulukuljetustoimintaan ja vanhempien on rehtorin kanssa arvioitava sen tarve. Rehtorin on jätettävä onnettomuuksia koskevat vahinkoilmoitukset sivistystoimistoon.

Odotusajat

Koska oppilaiden koulupäivät loppuvat eri aikoina, ei odotusaikoja voida välttää. Koulun opettaja valvoo oppilaita, jotka odottavat kuljetusta ja heillä on oltava mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Kulkuneuvon nouseminen ja siitä poistuminen

Kouluilla on erityiset rajatut alueet, jotka on tarkoitettu ajoneuvoihin nousemiseen ja niistä poistumiseen. Kotien luona, tai niiden läheisyydessä, on ensi sijassa käytettävä merkittyjä pysäkkejä. Siellä, missä sellaisia ei ole, ratkaisee autonkuljettaja ajoneuvon nousu- ja poistumispaikan. Koulukuljetuskomitea tekee kuljettajan aloitteesta päätöksen epäselvissä tapauksissa.

Oppilaiden lukumäärä autoissa ja linja-autoissa

Ajoneuvojen kyytiin otettavien oppilaiden enimmäismäärä käy ilmi rekisteriotteesta. Tarjouksenannossa on liikennöitsijöiden varauduttava siihen, että kaikille kuljetusoppilaille on oma istumapaikka.

Mikäli matkustajapaikkoja riittää, voi koulutoveri silloin tällöin päästä vierailulle kuljetukseen oikeutetun oppilaan mukana. Vanhemman on kuitenkin ensin otettava yhteyttä liikennöitsijään tarkistaakseen, että istumapaikkoja on ja lähetettävä kirjallinen suostumus liikennöitsijälle. Kunta ei vastaa lisäkustannuksista eikä kunnan vakuutus ei kata oppilaan kuljetusta.

Turvavyöt

Koulukuljetusajoissa on aina käytettävä turvavyötä, mikäli sellainen on olemassa.

Opetus – käyttäytyminen

Koulu huolehtii linja-autossa / autossa ja pysäkillä käyttäytymisen opettamisesta sekä liikenneturvallisuudesta että kanssamatkustajien näkökulmasta lähtien.

Vanhempien on muistutettava lastaan muun muassa:

siitä, **että** on pysyttävä turvallisen välimatkan päässä kunnes koulukuljetusajoneuvo on pysähtynyt

siitä, **että** ei mene liikkeellä olevaan ajoneuvoon eikä poistu liikkeellä olevasta ajoneuvosta

siitä, **että** kuljettajan ohjeita on toteltava

Vanhempien edellytetään vastaavan siitä, että lasta valmistellaan ja harjoitetaan selviämään koulumatkastaan niin turvallisella tavalla kuin mahdollista. Tämä voi merkitä sitä, että lapsi on saatettava kouluun tai pysäkille niin monta kertaa, että lapsi varmasti selviää kouluun / pysäkille omin päin. Jos linja-autossa on turvavyö on huoltajan kehotettava lasta käyttämään sitä.

Vastuun jakaminen

Kunta, koulu, liikennöitsijä, vanhemmat ja oppilaat jakavat vastuun kodin ja koulun välisen matkan turvallisuudesta.

Koulukuljetuskomitean velvollisuutena on valvoa koulukuljetuksen toteuttamista koulun kasvatustavoitteiden, oppilaiden liikenneturvallisuuden, kanssamatkustajien ja turvallisuuden tunteen kannalta, sekä sitä, että sovittuja reittejä ja aikatauluja noudatetaan.

Koulun rehtori on vastuussa koulun kuljetustoiminnan suunnittelusta ja arvioinnista. Rehtorin on annettava ehdotuksia koulukuljetuskomitealle havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Jos vanhempi itse kuljettaa oppilasta on vanhemmalla vastuu oppilaasta kunnes tämä on tullut kouluun. Oppilasta ei saa tuoda sovittua aiemmin, sillä henkilökunnan on oltava paikalla valvontaa varten.

Joissain tapauksissa voi olla tärkeää, että liikennöitsijä saa vanhemmilta tiedon oppilaan sairaudesta tai vammasta. Liikennöitsijä on vastuussa kuljettajien vaitiolovelvollisuudesta, joka koskee oppilaan sairautta, vammaisuutta tai muita henkilökohtaisia olosuhteita. Vanhemmat arvioivat itse mistä asioista ilmoittavat liikennöitsijälle.

Työnantajan on vaadittava, että henkilö näyttää rikosrekisteriotteen rikosrekisterilain 6 § 2 momentin mukaisesti (770/1993), kun henkilö ensimmäistä kertaa otetaan palkkatyöhön tai nimitetään työ- tai virkasuhteeseen, joka sisältää tehtäviä, jotka määritellään 2 §:n mukaan laissa *lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä* (504/2002), tai kun henkilölle ensimmäistä kertaa annetaan sellaisia tehtäviä.

Kodin ja pysäkin välinen matka sekä ajoneuvoon nouseminen ja ajoneuvosta poistuminen pysäkillä

- Vanhemmilla on vastuu oppilaasta kodin ja pysäkin välisellä matkalla.
- Vanhemmilla on vastuu siitä, että oppilas on koulukuljetuspysäkillä ilmoitettuna lähtöajankohtana.
- Vanhempien tehtävänä on huolehtia siitä, että oppilas kävelee opastettua tietä pysäkille ja seuraa sovittuja järjestyssääntöjä.
- Kuljettajan ei ole luvallista päästää oppilaita kyydistä tai ottaa oppilaita kyytiin muilla paikoilla kuin vahvistetuilla pysäkkipaikoilla.

Kuljetuksen aikana

- Kuljettaja on vastuussa turvallisuudesta linja-autossa. Kuljettajan ohjeita pitää noudattaa.
- Liikennöitsijä / kuljettaja on vastuussa kuljetuksen aikana siitä, että voimassa olevia liikennemääräyksiä ja järjestyssääntöjä noudatetaan.
- Kuljettaja on velvollinen ilmoittamaan koululle järjestys- tai turvallisuusongelmista, jotka saavat alkunsa kuljetuksen aikana. Liikennöitsijän / kuljettajan on yhdessä koulun kanssa ratkaistava ongelmat.
- Oppilas korvaa tahallisen vahingon.
- Lumi, liukas keli tai muut esteet voivat aiheuttaa sen, että laadittua aikataulua ei ehkä aina voida noudattaa. Tällaisina päivinä oppilaat saavat tulla kouluun myöhässä, jotta liikenneturvallisuutta ei vaaranneta.

Koulussa

- Kun oppilas saapuu koululle on koulu vastuussa valvonnasta ja järjestys- ja turvallisuussääntöjen noudattamisesta. Sama koskee kotimatkalta lähtöä koulun jälkeen.
- Kotimatalla on koulu vastuussa siitä, että oppilaat pitävät huolta laadituista kotiinlähtö-ajoista. Mikäli oppilas ei mene kotiin normaalilla kuljetuksellaan, on huoltajalla velvollisuus ilmoittaa asiasta sekä koululle että liikennöitsijälle.
- Pitkiä matka- ja odotusaikoja on mahdollisuuksien mukaan vältettävä. Koulu on vastuussa valvonnasta ja turvallisuudesta koulukuljetusta odotettaessa. Oppilaan päivittäiseen koulumatkaan saa kulua odotusajat mukaan lukien korkeintaan kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alettua täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa sellaista erityisopetusta, joka katsotaan lain 17 §:ssä 2 momentissa (laki peruskoulutuksesta) saa koulumatkaan kulua aikaa korkeintaan kolme tuntia.

Kriisisuunnitelma

Koulun kriisisuunnitelma, jota on noudatettava soveltuvilta osin kuljetusonnettomuudessa. Tämän lisäksi on:

- kuljettajan ryhdyttävä seuraaviin toimenpiteisiin onnettomuuspaikalla.
 - 1. ARVIOI** rauhallisesti, mitä on tapahtunut! Kuinka monta henkilöä on osallisena onnettomuuteen.
 - 2. PELASTA** loukkaantuneet hengenvaarasta! Tarkkaile kaikkia asianomaisia.
 - 3. TUTKI** onko loukkaantunut hereillä, hengittääkö, lyökö sydän, vuotaako hänestä paljon verta.
 - 4. HÄLYTÄ 112** puhu rauhallisesti, kerro mitä on tapahtunut ja missä. Ilmoita jos henkilöitä ei voi saada pois ajoneuvoista. Älä keskeytä puhelua ilman lupaa.
 - 5. VAROITA** muita vaarasta ja estä enemmän vahingot.
 - 6. AUTA** Potilasta
 - tarkista, että hengitystiet ovat auki
 - jos potilas ei hengitä tai jos kaulassa ei tunnu pulssia, aloita sydän-keuhkoelvytys
 - jos potilas hengittää, varmista, että potilaan hengitystiet ovat auki kääntämällä potilas kyljelleen päätä taakse päin
 - tyrehtyä verenvuodot
 - älä siirrä potilasta turhaan.
 - 7. NÄYTÄ TIE** pelastusajoneuvoille.
 - 8. KYSY** viranomaisilta tullaanko sinua kuulemaan todistajana. Tarvittaessa pyydä myös kriisiapua.
- Koulu tiedottaa henkilöstölle, oppilaille ja omaisille

Koulussa on oltava voimassa oleva matkustaja- ja puhelinluettelo.

Koulun ja liikennöitsijän on tiedotettava oppilaille liikenneturvallisuudesta ja järjestettävä pelastuslaitoksen kanssa harjoituksia onnettomuustilanteiden varalle.

Toisen asteen opiskelijat

Koulumatkatukea maksetaan korvauksena päivittäisistä koulumatkakustannuksista ja sitä maksetaan jos koulumatkan pituus ja matkakustannukset ylittävät tietyt lakimääräiset rajat. Kunnan omassa lukiossa opiskelevat ja ne uusikaarlepyyläiset toisen asteen opiskelijat, jotka opiskelevat suomenkielisessä lukiossa tai toisen asteen ammattikoulutusyksiköissä, saavat koulumatkaetua Kansaneläkelaitoksen määräysten mukaan.

Koulumatkatukea voidaan myöntää kun asunnon ja oppilaitoksen välinen matka on vähintään 10 km yhteen suuntaan. Jotta koulumatkatukea voidaan myöntää on päivittäisten koulumatkojen kustannusten ylitettävä 54 euroa kuukaudessa. Koulumatkatukea maksetaan vähintään yhdelle kuukaudelle ja korkeintaan 9 kuukaudelle lukukaudessa (1.8.-31.7). Kuukaudet, jolloin tukea maksetaan päätetään opintokuukausien lukumäärien perusteella laskettuna siitä päivästä jolloin opinnot on aloitettu. Koulumatkatuen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että opiskelijalla on vähintään seitsemän koulumatkatukeen oikeuttavaa yhdensuuntaista matkaa viikossa yhdenjaksoisen vähintään 18 päivän ajan. Opiskelijan ikä tai taloudellinen tilanne ei vaikuta koulumatkatuen määrään vaan kustannukset päivittäisistä koulumatkoista ja matkan pituus.

Tiedot

Koulun rehtorilla on päävastuu koulukuljetuksista tiedottamisesta. Mikäli halutaan tietoja koulukuljetusten toimeksiannoista ja kysymyksistä, jotka koskevat enemmän kunnan kokonaisluonnetta voidaan ottaa yhteyttä:

Sivistystoimisto	Solveig Rif	06 7856402	solveig.rif@nykarleby.fi
	Sanne Sourander (koulumatkatuki)	06 7856 405 tai -422	sanne.sourander@nykarleby.fi
	Barbro Julin	06 7856401	barbro.julin@nykarleby.fi

Muutoksen haku koulukuljetuspäätöksiin

Koulumatkakuljetuspäätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelle osoitetulla valituksella kuten hallintoprosessilaissa määrätään.

Sivistyslautakunta vahvistanut 29.3.2006, §30